

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ

ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ НАГЛАСИ

*РЕЗУЛТАТИ ОТ НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНО ПРОУЧВАНЕ
ПРОВЕДЕНО ПО МЕТОДА НА ПОЛУСТАНДАРТИЗИРАНОТО ИНТЕРВЮ,
В ПЕРИОДА 19 – 25 АПРИЛ 2013 г.
СРЕД 1120 ПЪЛНОЛЕТНИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ В ЦЯЛАТА СТРАНА*

АПРИЛ 2013 г.

НЦИОМ, София, пл. “Княз Александър Първи” №1, тел. 939 31 29; 981 85 56,
факс 987 34 93
e-mail: nciom@parliament.bg

Паспорт на изследването

Настоящото изследване на НЦИОМ е регулярно планово в рамките на изследователската програма на Центъра и няма външен възложител. Изследването е извършено и финансирано от НЦИОМ и е публикувано на интернет страницата на Народното събрание – <http://parliament.bg/>.

Изследването е проведено в периода 19-25 април 2013 г. и е представително за пълнолетното население на страната. По метода на полустандартизираното face-to-face интервю по домовете им са интервюирани 1120 пълнолетни български граждани. Подборът на респондентите в домакинствата е извършен по модифициран метод на Лесли Киш (най-близка рождена дата). Извадката е двустепенна, гнездова, случайна, с вероятности, пропорционални на броя на жителите на населените места, които попадат в извадката, стратифицирана по местоживееене.

Настоящото изследване на НЦИОМ е осъществено по съпоставими методика на регистрацията и методика на извадката на НЦИОМ от 1990 г. досега.

Изследването регистрира обществено-политически нагласи към периода на провеждането му и няма характер на прогноза за изборните резултати.

Съгласно чл. 137а от Изборния кодекс всички медии, използващи или коментиращи данни от проучването на НЦИОМ, са длъжни да съобщават и информацията, предоставена от Центъра в това каре.

Събитийен контекст

Теренната работа по настоящото проучване се проведе след обявяването на доклада на Прокуратурата за проверката в СДОТО в МВР и преди телевизионното изявление на Мирослав Найденов.

Готовност за гласуване

Към настоящия момент декларативна готовност за гласуване заявяват малко над 60% от имащите право на глас. На основата на тези данни може да се допуска, че активността, която ще бъде отчетена след края на изборния ден, ще бъде между 52% и 56%.

Предстои да навлезем в последната фаза на предизборната надпревара, която се характеризира с най-остро политическо противопоставяне. До сега кампанията се развива по начин, който по-скоро отблъсква колебаещия се и политически неизкушен избирател. Регистрираме симптоми на разколебаване дори сред твърдите ядра на големите партии.

Най-висока готовност да гласуват към 25 април 2013 г. заявяват хората на възраст над 60 години, образованите и заможните респонденти, както и жителите на малките градове. Налице е известен отлив на желаещи да гласуват в столицата и в градовете-областни центрове.

Информираност за кампанията

66% от българите твърдят, че следят предизборната кампания единствено от медиите. Това правят предимно хората на възраст над 50 години, пенсионерите, жителите на малките градове и заможните избиратели.

27% посочват, че изобщо не следят предизборната кампания. Сред тях преобладават интервюирани на възраст от 18 до 39 години, роми, както и хора, които заявяват, че няма да гласуват.

Само 6% от участвалите в настоящото проучване твърдят, че са присъствали на предизборни срещи с политически сили в своето населено място, а едва 1% посочват, че лично са ангажирани в организацията на кампаниите на отделни партии.

Електорални намерения

Ако изборите за Народно събрание бяха на 25 април 2013 г., сигурни участници в следващия състав на парламента са ГЕРБ, БСП, ДПС и Атака. Движение „България на гражданите“ остава най-близо до групата на партиите, които със сигурност попадат в новия парламент, въпреки известния спад в електоралната подкрепа за тази формация, който наблюдаваме през последните месеци.

На този етап от кампанията е несериозно да се твърди, че партиите, които са в граничната зона (между 2 и 4%), нямат своите шансове да се борят за място в бъдещия парламент. Както и при предишното априлско изследване на НЦИОМ, такива партии са КП ДСБ-БДФ, НФСБ, РЗС, ВМРО и Коалиция „Център-Свобода и достойнство“. Още повече, че при кампания като настоящата, изпълнена с обрати, е трудно да се прецени коя от по-малките партии може да се окаже в печеливша електорална ситуация.

Освен, че кампанията още не е приключила, изследванията не могат да измерят реалните тенденции в поведението на две важни за крайния резултат от изборите групи от избиратели: тези, които заявяват, че са склонни да продават гласа си и онези, които признават, че ще променят вота си в последния момент, за да гласуват за евентуалния победител.

Въпреки събитията, след доклада на Прокуратурата няма съществена разлика в дяловете на електоралната подкрепа за двете основни политически партии - ГЕРБ и БСП. Това означава, че избирателите на тези партии, независимо от публичните дебати и тълкувания на случващото се, по-скоро стоят зад своите ръководства. Друг е въпросът дали в случая става дума за убеждения или за лоялност.

Няма промяна в подредането на първите пет формации, както и не регистрираме значима промяна в разликата между електоралната тежест на първите две формации – ГЕРБ и БСП. Към 25 април тя възлиза на 5,9%.

Данните показват, че както сред гласувалите за ГЕРБ, така и сред избирателите на БСП от 2009 г, намалява готовността да повторят вота си за своята партия. Това означава, че от началото на кампанията не укрепват ядрата от избиратели на тези две партии. ГЕРБ продължава да има по-голям резерв от БСП, когато става дума за привличане на вота на разколебани бивши избиратели.

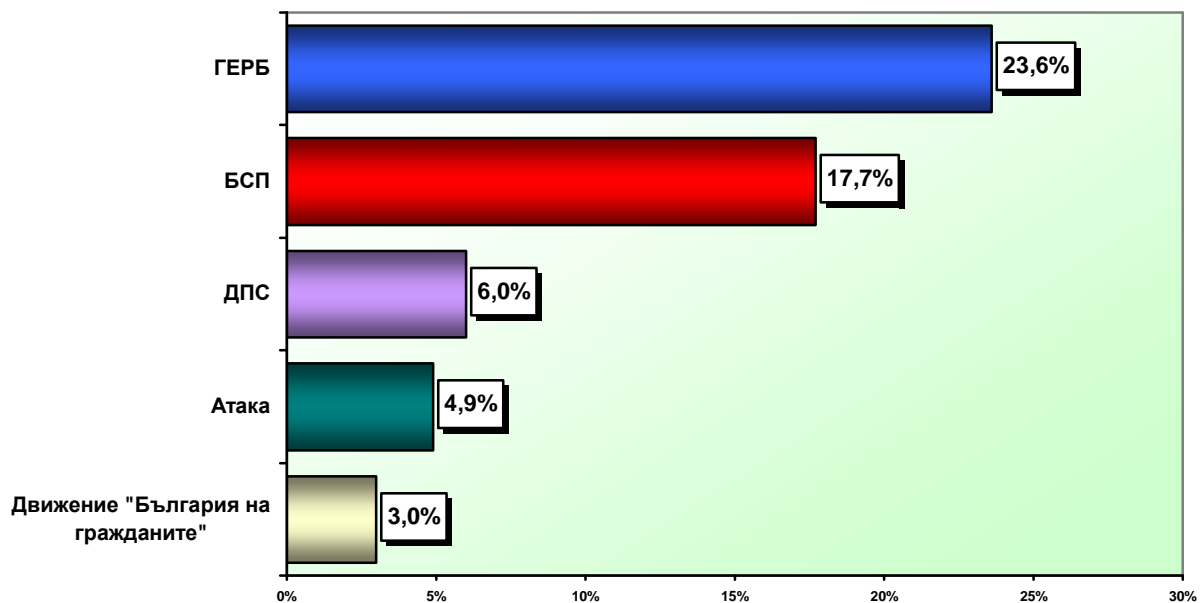
Данните от настоящото изследване показват, че между една пета и една четвърт от избирателите не са решили още за кого да гласуват и дали да гласуват. Един от ефектите на негативната кампания е ръст в дела на колебаещите се българи. Ако сравним настоящата ситуация със ситуацията преди парламентарните избори през 2009

година, е видно, че днес колебаещите се са значително по-висок дял (през 2009 г. те са били 15%, днес са 22%).

Най-често сред колебаещите се как да гласуват на 12 май българи има млади хора на възраст 18-29 години, високообразовани респонденти, както и жители на областните градове и на столицата.

Електорални нагласи към 25 април, 2013 г.

(В графиката са представени само партиите с дял над 2% като базата за изчисляване на дяловете е от всички имащи право на глас български граждани)

Промениха ли нещо протестите?

Големият въпрос остава – доколко гражданите ще се чувстват политически представени от партиите, които ще попаднат в новия парламент след 12 май. Още повече, че енергията от протестите не намери изразително политическо представителство. Тази енергия обаче не е напълно изгубена, доколкото 23% от българите са на мнение, че протестите от февруари и март са променили България. Това мнение се споделя най-често от хората на възраст между 50 и 59 години, от високообразованите респонденти, от жителите на столицата, както и от симпатизантите на Атака.

Мнозинството от българите обаче остават с усещането, че протестите не са успели да променят нищо в страната. Така мислят 62%, като сред тях най-много са жителите на градовете-областни центрове.

С какъв знак се гласува?

76% от участвалите в настоящото изследване дават правилен отговор като разпознават валидния знак, с който ще се гласува на предстоящите избори (**X**).

Сред затрудняващите се да посочат верния знак преобладават млади и нискообразовани респонденти.

5% от интервюираните твърдят, че няма значение с какъв знак ще гласуват. Те допускат, че по какъвто и начин да обозначат своя избор, гласът им ще бъде действителен. Това са предимно хора, които рядко участват в избори и които до момента не са решили дали ще гласуват и сега. Подобна неинформираност в навечерието на вота е основание да се допуска, че ще има по-висок дял на невалидни бюлетини на тези избори в сравнение с парламентарния вот през 2009 г.